

[Hauberg.]

et Andragende fra Sognefogderne i de bymæssigt bebyggede og dermed ligeartede Kommuner i Danmark og fra Foreningen af Sognefogder og Lægds mænd i Københavns Amt. Dette Andragende gaar bl. a. ud paa, at de nuværende Lønsatser af 80 til 400 Kr. forhøjes til henholdsvis 800 og 1 000 Kr. aarlig. Foranlediget af dette Andragende har Justitsministeren ladet indhente Oplysninger fra 527 Sognefogder fra ogsaa andre Steder i Landet end dem, hvorfra Andragendet stammer. Af disse Oplysninger fremgaar det bl. a., at Sognefogdernes gennemsnitlige Arbejdstid varierer ret stærkt, nemlig fra knap 2 Timer om Dagen til godt 6 Timer daglig. Paa Baggrund heraf har man fundet det betimeligt og rimeligt, at der gives Amtsraadene Bemyndigelse til at hæve Maksimumsgrænsen for Lønnen fra 400 til 1 000 Kr. Da det endvidere fremgaar af Bemærkningerne, at et Flertal af Amterne paa Forespørgsel har erklæret, at de ikke har noget at erindre imod dette Forslag, og da man sikkert kan gaa ud fra, at Amtsraadene kun vil benytte Bemyndigelsen, hvor den er fuldt forsvarlig, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling i dette høje Ting.

Vagn Bro: Før 1857 var Sognefogderne fritaget for Afgift til Amtsrepartitionsfonden og for Deltagelse i de kommunale Byrder, men de havde ikke nogen egentlig Lønning. Efter 1. Oktober 1857 blev det saaledes, at de fik et Vederlag af fra 20 Rigsdaler til 100 Rigsdaler, bestemt efter Hartkorn og Folkemængde i Sognene. Disse Satser blev fordoblet fra 1. April 1922, saaledes at Lønningerne nu er fra 80 Kr. til 400 Kr.

Det, der nu foreslaas, er at forhøje Maksimumssummen fra 400 til 1 000 Kr., saaledes at det altsaa kan bestemmes af de enkelte Amtsraad, hvor meget den enkelte Sognefoged skal have indenfor Grænserne 80 Kr. til 1 000 Kr., og at Beløbene udredes af Amtsrepartitionsfonden. Som man ser af Bemærkningerne, er dette Lovforslag foranlediget ved et Andragende fra Sognefogderne i de bymæssigt bebyggede og dermed ligestillede Kommuner i Danmark samt fra Foreningen af Sognefogder og Lægds mænd i Københavns Amt. Derimod foreligger der ikke nogen Oplysning om, hvorledes de andre Sognefogedforeninger stiller sig til denne Sag, og der kan jo være Mulighed for, at man under en Udvalgs-

behandling, som vi fra vor Side finder ønskelig, kan høre nærmere herom.

At Sognefogderne har et ikke helt ringe Arbejde, bestrider jeg ingenlunde, men vi maa paa den anden Side heller ikke glemme, hvad det er for en Stilling, Sognefogderne indtager. Forholdet har hidtil været det, at deres Stilling i højeste Grad er et Æres- og Tillidshverv, som det tidligere er blevet nævnt her under Forhandlingen af Sagen, en Hønnørstilling. De fleste Steder er der da ingenlunde Mangel paa Sognefogedemner, og jeg kan hertil føje, at Hvervet meget ofte bliver hos den samme Mand i overordentlig lang Tid.

Naar det er Tilfældet, synes der i og for sig ikke at være direkte Grund til i de øjeblikkelige vanskelige Tider at foretage en Lønforhøjelse. Jeg tror for mit Vedkommende ogsaa, at det, at Stillingen er et offentligt Ombud, er et Gode, og jeg tror, man tør sige, at i mange Tilfælde skylder baade Sognet og derigennem Samfundet Sognefogderne Tak for det Arbejde, de udfører, og som jo altsaa er af den Beskaffenhed, at det ikke bilægges med en Løn, der svarer til det, der præsteres. Jeg tror derfor, at hvis vi skulde gaa over til at give en direkte Løn efter Princippet om virkelig Løn for dette Arbejde som for andre Tjenestemænds Arbejde, vilde vi foretage en forkert Kursændring paa dette Punkt.

Saa kommer endelig dertil, at da vi sidst foretog en Ændring — det var i 1922 —, var det paa et Tidspunkt, hvor Konjunkturerne var ganske anderledes, end de er nu, og Lovforslaget gaar jo ud paa, at visse Sognefogder vil kunne faa en Lønforhøjelse paa indtil 250 pCt.

Jeg tror, at dette bør overvejes, som jeg allerede har bemærket, i et Udvalg. Her vil vi ikke være uvillige til at undersøge hele Grundlaget, og vi skal heller ikke være uvillige til at undersøge, om man muligvis skulde træffe nærmere Bestemmelser om Fordelingen af de Beløb, som man nu kunde enes om at fastsætte. Men at gaa med til en direkte Lønforhøjelse tror jeg, Tiden ingenlunde opfordrer til.

Og jeg tillader mig at slutte med at sige, at Sognefogderne maa ogsaa forstaa, at deres Stilling har en anden Side end den almindelig lønnede Tjenestemands. Sognefogdens Stilling opfattes nemlig nu de allerfleste Steder som et Æreshverv. Og som jeg allerede har bemærket, er det ikke saaledes, at man har Vanskelighed ved at faa fat i Sognefogder. Tværtimod, der er ofte, og det kan man forstaa, blandt Folk,